

аналіз зміни цього показника за окремими товарними групами. У роботі використані нові методичні підходи дослідження рівня цін, а саме, здійснено інтервальний прогноз зміни індексу споживчих цін. За результатами дослідження виявлено тенденцію стрімкого зростання індексу споживчих цін і запропоновано нові напрями антиінфляційної політики. В роботі визначено рівень індексу споживчих цін на короткострокову перспективу (2017–2018 роки) за умов збереження виявленої тенденції зростання.

Список використаних джерел

1. Статистичний збірник 2010–2015 рр. «Індекси споживчих цін» [Електронний ресурс] / Державна служба статистики України — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Іщук Я.В.

*к.е.н., доцент кафедри статистики ДВНЗ
«КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

ЗАГРОЗИ ПРОДОВОЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Світові тенденції такі, що стратегічне значення продовольства на сьогодні абсолютно порівнюється з фінансовими ресурсами та з енергетичною безпекою. Світова економічна криза та дестабілізація суспільно-економічної ситуації на межі 2013–2014 років значно погіршила стан продовольчої безпеки України. Національна економіка виявила низьку здатність протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам.

Основними складовими продовольчої безпеки є достатність пропозицій продовольства для підтримання раціонального рівня споживання; економічна доступність продовольства для різних верств населення; якість і безпека продовольчих товарів.

Зважаючи на значний агропромисловий потенціал України, обсяг власного виробництва є ключовим при наповненні внутрішнього споживчого ринку. За період з 2013 по 2015 роки, виробництво валової продукції сільського господарства у всіх категоріях господарств знизилося на 15,3 %. Кількість діючих сільськогосподарських підприємств за усіма організаційними формами скоротилося на 3704 підприємства або на 7 %. Скорочення посівних площ склало 1427 га (-5 %), площ плодово-ягідних насаджень -8 %. Виробництво зернових культур скоротилося на 5 %, овочів — на 7 %.

Поголів'я великої рогатої худоби в 2015 році по відношенню до 2013 року скоротилося на 13 %, свиней на 14 %, овець і кіз на 24 %, птиці на 12 %. Виробництво м'яса в 2016 році склало 97,4 % від рівня 2013 року. За цей же період виробництво молока скоротилося майже на 10 %, яєць — на 23 %.

Водночас зі значним скорочення обсягів сільськогосподарської продукції, спостерігалось зростання цін на сільськогосподарську продукцію. Так, на продукцію рослинництва в 2014 році ціни зросли на 29,2 % по відношенню до попереднього року, а у 2015 р. — ще на 67,2 %. Збільшення цін на продукцію тваринництва склало відповідно 19 % у 2014 р., і 41,3 % у 2015 р.

Такі цінові тенденції створюють загрози для економічної доступності продуктів харчування і достатності його споживання. Особливою загрозою рівня продовольчої безпеки є скорочення реальних доходів населення України. На долю українців в останні роки, окрім здороження продуктів харчування, випало зростання цін на комунальні послуги, вартості транспортних послуг, ліків. На продукти харчування наші співвітчизники витрачали в 2013 році — 55,4 % усіх своїх доходів, у 2014 р. — 57,1 % і 58,5 % — у 2015 році. Нагадаємо, що згідно Закону України, граничний критерій індикатора економічної доступності харчових продуктів, що визначається як частка сукупних витрат на харчування у загальному підсумку сукупних витрат домогосподарств, становить 50 %. Усе це значно обмежує доступність продовольства для населення України.

Окрім зазначених внутрішніх загроз продовольчої безпеки, необхідно відмітити і зовнішні загрози, які пов'язані з наслідками світової економічної кризи: ризики нестабільності світової економіки, низькою конкурентоздатністю вітчизняних продовольчих товарів, коливання курсу національної валюти, динаміка світових цін на продовольчі товари, зростання цін на енергоресурси.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про продовольчу безпеку України» від 22.12.2011 № 4227-IV [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF6GI01G.html Офіційний веб сайт Держстату України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JF6GI01G.html
2. Іщук Я.В. Статистичне забезпечення продовольчої безпеки / Я.В. Іщук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». — 2016. — №19. — С. 148–152.
3. Парфенцева Н. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підручник] / Н. О. Парфенцева, Р. О. Кулинич; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. — К., 2011. — 456 с.